

Пропозиції
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про судоустрій і статус суддів» (щодо порядку направлення у
відрядження суддів для здійснення правосуддя у Верховному Суді та
уточнення повноважень Верховного Суду)»
(реєстр. № 9323 від 25.05.2023)*

Законопроект розроблено з метою «удосконалення законодавства України, яке регламентує порядок направлення суддів у відрядження для здійснення правосуддя у Верховному Суді, визначає повноваження Верховного Суду, а також для забезпечення зростання кадрового потенціалу й підвищення прозорості діяльності суддів Верховного Суду як найвищого суду в системі судоустрою України».

Визнаючи необхідність удосконалення судоустрійного законодавства, вважаємо за доцільне зазначити таке.

Законопроект пропонує *замінити інститут призначення на посаду судді Верховного Суду, визначений чинним законодавством, процедурою відрядження* діючих суддів судів першої та апеляційної інстанції для здійснення правосуддя у Верховному Суді. Це фактично *порушує* положення статей 106, 127, 128 Конституції України, з яких вбачається, що судді, у тому числі судді Верховного Суду, *призначаються на посаду* Президентом України за поданням Вищої ради правосуддя в порядку, встановленому Законом.

Загалом поняття відрядження (службове відрядження) використовується в законодавстві для врегулювання трудових та пов'язаних з ними відносин працівників і роботодавця. Так, із положень статей 60, 12, 176, 177 Кодексу законів про працю України вбачається, що відрядження є *тимчасовим заходом* у межах трудової функції працівника і для вирішення певних завдань підприємства (роботодавця). При цьому під час відрядження працівник зберігає трудові відносини із своїм роботодавцем.

Службовим відрядженням є поїздка працівника за розпорядженням керівника державного органу (поїздка державного службовця – за розпорядженням керівника державної служби), підприємства, установи та організації, що повністю або частково утримується (фінансується) за рахунок бюджетних коштів, *на певний строк* до іншого населеного пункту для виконання *службового доручення* поза місцем його постійної роботи (за наявності документів, що підтверджують зв'язок службового відрядження з основною діяльністю підприємства) (пункт 1 Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 13.03.1998 р. № 59).

Отже, запропонована у законопроекті процедура «відрядження судді для здійснення правосуддя у Верховному Суді» *не може вважатися відрядженням у розумінні законодавства про працю*.

Що стосується спеціального законодавства, то статтею 55 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачена можливість відрядження судді як

тимчасове переведення до іншого суду. Однак таке відрядження судді можливе лише до суду того самого рівня і такої ж спеціалізації.

Частина перша статті 55 наведеного Закону передбачає умови, за яких може бути здійснене відповідне відрядження судді до іншого суду, а саме: неможливість здійснення правосуддя у відповідному суді; виявлення надмірного рівня судового навантаження у відповідному суді; припинення роботи суду у зв'язку зі стихійним лихом, військовими діями, заходами щодо боротьби з тероризмом або іншими надзвичайними обставинами; наявність рішення Вищої ради правосуддя, ухваленого на підставі подання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; згоди судді на відрядження до іншого суду того самого рівня і спеціалізації для здійснення правосуддя.

При цьому відрядження судді до іншого суду того самого рівня та спеціалізації може здійснюватися на строк не більше одного року, а у випадках продовження існування підстав, у зв'язку з настанням яких суддя був відряджений до іншого суду та за зверненням голови суду, до якого суддя відряджений, за наявності згоди самого судді Вища рада правосуддя може продовжити строк відрядження, але не більше ніж на один рік (абзаци 1, 2 частини другої статті 82 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»).

Отже, запропонована у законопроекті процедура «відрядження судді для здійснення правосуддя у Верховному Суді» *не може вважатися відрядженням у розумінні Закону України «Про судоустрій і статус суддів».*

Натомість наведена у законопроекті модель, названа «відрядженням для здійснення правосуддя у Верховному Суді», за своїм змістом фактично є *переведенням* у розумінні статті 82 Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

Так, частинами другою-четвертою статті 82 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що переведення судді на посаду судді до іншого суду здійснюється на підставі та в межах рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, внесеної за результатами конкурсу на заміщення вакантної посади судді, проведеного в порядку, визначеному статтею 79 цього Закону (частина друга статті 82 Закону). Переведення судді на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня може здійснюватися без конкурсу тільки у випадках реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду, в якому такий суддя обіймає посаду судді (частина третя статті 82 Закону). Переведення судді до іншого суду в порядку дисциплінарної відповідальності здійснюється на підставі подання органу, який ухвалив рішення про притягнення судді до дисциплінарної відповідальності (частина четверта статті 82 Закону).

Враховуючи викладене, вважаємо, що процедура призначення на посаду судді Верховного Суду, яка наразі існує, не може бути замінена процедурою відрядження/переведення суддів судів першої та апеляційної інстанції до Верховного Суду.

Також необхідно виходити з такого.

1. Положення законопроекту щодо відрядження (фактично переведення) діючих суддів судів першої та апеляційної інстанцій до Верховного Суду не відповідають статтям 127, 128 Конституції України в частині

дотримання гарантії незалежності – забезпечення особливого порядку призначення судді на посаду.

Стаття 126 Конституції України гарантує незалежність судді.

Пунктом 1 частини п'ятої статті 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що незалежність судді забезпечується, зокрема, особливим порядком його призначення, притягнення до відповідальності, звільнення та припинення повноважень.

Статті 127, 128 Конституції України передбачають саме призначення на посаду судді. При цьому частиною першою статті 128 Конституції України встановлено, що призначення на посаду судді здійснюється Президентом України за поданням Вищої ради правосуддя в порядку, встановленому законом.

У цьому контексті важливо звернути увагу на рішення Конституційного Суду України № 14-рп/2001 від 16.10.2001 р. у справі за конституційним поданням Вищої ради юстиції щодо офіційного тлумачення положення пункту 1 частини 1 статті 131 Конституції України стосовно внесення Вищою радою юстиції подань про призначення суддів на посади (справа про призначення суддів) (справа № 1-8/2001). Хоча це рішення стосувалося застосування положень Конституції України та Закону України «Про судоустрій і статус суддів», які на цей момент втратили чинність, однак важливим є те, що Конституційний Суд України застосував значення слова «призначення» – розпорядження на право заміщення якоїсь посади, надання офіційного права займати якусь посаду, виконувати визначені обов'язки (абзац 1 пункту 6 мотивувальної частини наведеного рішення).

Верховний Суд у розумінні статті 125 Конституції України та статті 17 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» належить до системи судоустрою. Тому вимоги зазначених вище норм Конституції України щодо незалежності суддів, зокрема шляхом визначення особливого порядку призначення суддів (статті 127, 128), поширюються також і на суддів Верховного Суду.

Законопроектом пропонується ввести механізм затвердження Президентом України рішення З'їзду суддів України та відрядження судді для здійснення правосуддя у Верховному Суді. Однак чинне законодавство, зокрема відповідні положення статей 106, 128 Конституції України, не містять положень щодо наявності у Президента України повноважень затверджувати рішення З'їзду суддів України, у тому числі щодо переведення суддів.

2. Законопроект порушує статтю 131 Конституції України, положення законів України «Про судоустрій і статус суддів» та «Про Вищу раду правосуддя» в частині ролі та повноважень Вищої ради правосуддя.

Пунктом 8 частини першої статті 131 Конституції України передбачено, що Вища рада правосуддя, зокрема, ухвалює рішення про переведення судді з одного суду до іншого.

Натомість законопроект пропонує передати повноваження щодо фактичного переведення суддів до Верховного Суду Президенту України та не передбачає внесення жодних змін до чинного законодавства.

Також звертаємо увагу, що незважаючи на те, що запропонований законопроектом механізм має усі ознаки переведення судді до Верховного Суду, необхідно враховувати, що така процедура фактично призводить до визначення складу Верховного Суду (тобто пропонується як альтернатива призначенню суддів на посаду). У такому разі до процедури фактичного переведення судді мають застосовуватися гарантії, які забезпечать дотримання основних принципів судової влади, зокрема незалежності суду / суддів.

У доповіді Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанської комісії) щодо призначення суддів від 22.06.2007 р. (Висновок № 403/2006, документ CDL-AD(2007)028) відзначається, що належним способом гарантування незалежності суддів є створення ради юстиції; склад цього органу, його повноваження і незалежність мають гарантуватися Конституцією. Така рада має відігравати визначальну роль у призначенні суддів, їхньому просуванні по службі та вжитті дисциплінарних заходів щодо суддів (пункти 48, 49).

Відповідно до пункту 3.1 Європейської хартії про закон «Про статус суддів» рішення про призначення обраного кандидата на посаду судді та призначення його / її до конкретного суду приймається незалежним органом, про який ідеться у пункті 1.3, або на підставі його пропозиції, рекомендації або погодження з ним чи висловлення його окремої думки.

Пунктом 1.3 Європейської хартії про закон «Про статус суддів» щодо кожного рішення стосовно відбору та призначення судді на посаду, підвищення по службі або припинення його повноважень законом має бути передбачено рішення органу, незалежного від виконавчої та законодавчої влади, у складі якого щонайменше половина членів – судді, обрані їх колегами, і в якому було б гарантовано якнайширше представництво суддівського корпусу.

Таким органом в розумінні статті 131 Конституції України є *Вища рада правосуддя*.

Натомість у законопроекті роль Вищої ради правосуддя фактично зводиться лише до розгляду питання про внесення Президентом України подання про затвердження рішення З'їзду суддів України та відрядження (фактично переведення) судді для здійснення правосуддя у Верховному Суді. Таке питання розглядається на основі рекомендацій Вищої кваліфікаційної комісії судів України щодо конкретного судді та наданих до пропозиції матеріалів.

При цьому законопроект не передбачає активної ролі Вищої ради правосуддя під час розгляду цього питання. Зокрема, відсутні положення про повноваження відхилити відповідну рекомендацію Вищої кваліфікаційної комісії судів України, висловити свої пропозиції щодо цього питання тощо.

Так, законопроектом пропонується внести зміни до статті 81 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», визначивши, що механізм призначення судді на посаду поширюється лише на суддів судів першої інстанції (стаття 80 Закону) та суддів апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду (за спеціальною процедурою – стаття 81 Закону). Натомість для суддів, які здійснюють повноваження у Верховному Суді, передбачена інша по суті процедура – відрядження (фактично переведення – стаття 81-1 Закону). Відтак,

положення частини 19 статті 79 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо підстав, за яких Вища рада правосуддя може відмовити у внесенні Президентові України подання про призначення судді на посаду, не поширюються на відрядження (фактично переведення) суддів для здійснення правосуддя у Верховному Суді.

Зазначеним нівелюється роль Вищої ради правосуддя як органу, який в розумінні статті 131 Конституції України, відповідних положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та Закону України «Про Вищу раду правосуддя» забезпечує незалежність судової влади, її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством, формування добросовісного та високопрофесійного корпусу суддів. Крім того, принципова різниця у підходах призначення суддів на посаду судді першої, апеляційної і касаційної інстанцій (зокрема, постійний і тимчасовий характер) порушує принцип рівності суддів різних інстанцій, передбачений міжнародними стандартами¹.

3. Законопроектом порушено порядок переведення суддів до іншого суду, встановлений Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Частинами першою та другою статті 82 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено можливість переведення судді на посаду судді до іншого суду лише Вищою радою правосуддя на підставі та в межах рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, внесеної за результатами конкурсу на заміщення вакантної посади судді, проведеного в порядку, визначеному статтею 79 цього Закону.

Стаття 79 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» регулює спеціальний порядок проведення конкурсу на зайняття вакантної посади судді, у тому числі у Верховному Суді (у відповідному касаційному суді). Положення статті 79 цього Закону не передбачає прийняття З'їздом суддів рішень про переведення судді до Верховного Суду на жодному із етапів / без проведення конкурсу.

При цьому законопроект не містить положень щодо внесення змін до чинного законодавства щодо процедури переведення суддів для здійснення правосуддя у Верховному Суді.

4. Законопроектом пропонується відрядження суддів для здійснення правосуддя у Верховному Суді, що означає, що судьями Верховного Суду можуть бути лише діючі судді судів першої та апеляційної інстанцій.

У пункті 20 Висновку № 20 (2017) Консультативної ради європейських суддів (далі – КРЕС) про роль судів у забезпеченні єдності застосування закону від 10.11.2017 р. зазначено, що розв'язання суперечностей у судовій практиці є, у першу чергу, повноваженням Верховного Суду. Верховний Суд має забезпечувати єдність судової практики для того, щоб виправляти непослідовності й таким чином підтримувати громадську довіру до судової системи.

¹ Європейські та міжнародні стандарти у сфері судочинства. Київ, 2015. 756 с.

Для виконання зазначеного завдання необхідним є комплексний підхід щодо застосування законодавства. У зв'язку з цим слід посилити науковий та практичний потенціал Верховного Суду.

Із цією метою до суддів нового Верховного Суду частиною 1 статті 38 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» № 1402-VIII від 02.06.2016 р. встановлені альтернативні вимоги: 1) має стаж роботи на посаді судді не менше десяти років; 2) має науковий ступінь у сфері права та стаж наукової роботи у сфері права щонайменше десять років; 3) має досвід професійної діяльності адвоката, в тому числі щодо здійснення представництва в суді та/або захисту від кримінального обвинувачення щонайменше десять років; 4) має сукупний стаж (досвід) роботи (професійної діяльності) відповідно до вимог, визначених пунктами 1-3 цієї частини, щонайменше десять років.

Відповідні вимоги були відсутні у Законі України «Про судоустрій і статус суддів» № 2453-VI від 07.07.2010 р.

Натомість відрядження саме професійних суддів до Верховного Суду для здійснення правосуддя (тобто осіб, які мають приблизно однаковий досвід правозастосування) може призвести до ускладнення й уповільнення розвитку правозастосовної практики як такої. Крім того, зазначеними положеннями законопроекту значно звужується коло ймовірних кандидатів, що може призвести до порушення прав інших громадян України як потенційних претендентів на посаду судді Верховного Суду.

5. Положення законопроекту щодо встановлення строку повноважень судді, який здійснює правосуддя у Верховному Суді, не відповідає принципу незалежності суддів, гарантованого статтею 126 Конституції України (у частині незмінюваності).

Пунктом 3 частини п'ятої статті 48 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачено, що незалежність судді забезпечується, зокрема, незмінюваністю судді.

У статті 126 Конституції України зазначено, що суддя обіймає посаду безстроково, а також наведено виключний перелік підстав звільнення та припинення суддею повноважень.

Положення Конституції не містять жодних положень про встановлення відповідних строків заняття посади судді (в тому числі для суддів, що здійснюють правосуддя у Верховному Суді).

Також звертаємо увагу, що у пункті 57 Висновку № 1 (2001) КРЄС для Комітету міністрів Ради Європи про стандарти незалежності судових органів та незмінюваність суддів зазначено, що основною гарантією незалежності суддів є те, що строк повноважень гарантується до встановленого пенсійного віку або до спливу фіксованого строку перебування на посаді.

Хоча європейські стандарти допускають можливість призначення суддів на фіксований термін, КРЄС і Венеціанська комісія схиляються до необхідності призначення суддів на повний робочий день до досягнення офіційного пенсійного віку. Такий підхід створює найменше проблем з огляду на незалежність (пункт 48 Висновку № 1 (2001) КРЄС для Комітету міністрів Ради Європи про стандарти незалежності судових органів та незмінюваність суддів;

пункти 34, 35 Доповіді Венеціанської комісії щодо незалежності судової системи. Частина I: незалежність суду – Висновок № CDL-AD(2010)004) від 16.03.2010 р.).

КРЕС зазначає, що незмінюваність суддів повинна бути конкретно складовою їхньої незалежності, що має закріплюватися на найвищому внутрішньому правовому рівні (пункти 16, 60 Висновку № 1 (2001) КРЕС для Комітету міністрів Ради Європи про стандарти незалежності судових органів та незмінюваність суддів).

Загальна Декларація щодо незалежності правосуддя, прийнята в Монреалі Світовою конференцією з питань незалежності правосуддя в червні 1983 року, проголошує: «Призначення суддів на тимчасовій основі чи з випробувальним періодом несумісне з суддівською незалежністю. Там, де такі призначення практикуються, вони мають бути поступово припинені».

В Україні тривалий час існували норми Конституції України про призначення суддів на посаду на 5-річний термін (так званий «випробувальний термін» призначення суддів на посаду вперше). Однак ці положення законодавства були визнані такими, що не відповідають міжнародним стандартам і кращим світовим практикам. У зв'язку з цим 02.06.2016 р. було прийнято Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» № 1401-VIII, яким, серед іншого, запроваджено безстроковість перебування судді на посаді.

При цьому відповідні зміни були схвалені Венеціанською комісією (Висновок Венеціанської комісії № CDL-AD(2015)027 від 26.10.2015).

6. Положення законопроекту щодо звільнення судді у зв'язку з несумісністю не відповідає положенням статті 126 Конституції України.

Законопроектом пропонується, що особа, призначена на посаду судді Верховного Суду до набрання чинності цим Законом, здійснює свої повноваження протягом одного року, після чого звільняється за несумісністю.

Стаття 126 Конституції України передбачає виключний перелік підстав звільнення судді, серед яких, зокрема, порушення суддею вимог щодо несумісності.

Стаття 114 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» передбачає, що суддя звільняється з посади у разі порушення ним вимог щодо несумісності за рішенням, ухваленим Вищою радою правосуддя.

Стаття 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлює вимоги щодо несумісності, а саме:

– зайняття суддею посади в будь-якому іншому органі державної влади, органі місцевого самоврядування, наявність представницького мандату (частина перша);

– наявність заборони обіймати посади, щодо яких здійснюється очищення влади в порядку, визначеному Законом України «Про очищення влади» (частина перша);

– поєднання діяльності судді із підприємницькою, адвокатською діяльністю, обіймання будь-яких інших оплачуваних посад, виконання іншої оплачуваної роботи (крім викладацької, наукової чи творчої), входження до

складу керівного органу чи наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (частина друга);

– наявність у власності акцій, володіння іншими корпоративними правами, наявність майнових прав, майнового інтересу у діяльності будь-якої юридичної особи, що має на меті отримання прибутку, що не були передані в управління незалежній третій особі (частина третя);

– приналежність до політичної партії, професійної спілки, виявлення прихильності до них, участь у політичних акціях, мітингах, страйках, перебування у статусі кандидата на виборні посади в органах державної влади (крім судової) та органах місцевого самоврядування, участь у передвиборчій агітації (частина четверта);

– порушення вимог щодо несумісності, визначених законодавством у сфері запобігання корупції (частина сьома).

Враховуючи викладене, запропоноване законопроектом звільнення з посади судді Верховного Суду з підстав несумісності не відповідає не тільки вимогам Конституції України, а і взагалі критеріям, змісту й сутності поняття «несумісність», встановлених Законом України «Про судоустрій і статус суддів».

Крім того, звертаємо увагу, що диференціація суддів, які були визначені для здійснення правосуддя у Верховному Суді за різними процедурами, є порушенням принципу незалежності.

Конституційний Суд України у рішенні від 18.02.2020 р. № № 2-р/2020 зазначив: «Фактична диференціація суддів Верховного Суду України та суддів Верховного Суду не узгоджується з принципом незмінюваності суддів, що є складовою конституційної гарантії незалежності суддів» (абзац 3 пункту 13 мотивувальної частини рішення).

Незалежність судової влади має бути гарантована державою та закріплена в Конституції чи законах країни. Усі державні та інші установи повинні поважати та дотримуватися незалежності судової влади (Основні принципи Організації Об'єднаних Націй щодо незалежності судової влади були прийняті сьомим Конгресом ООН щодо запобігання злочинності та ставлення до правопорушників у вересні 1985 року в Мілані (Італія) та схвалені Генеральною Асамблеєю в її резолюції 40/32 від 29.11.1985 р.).

Бангалорськими принципами поведінки суддів незалежність суддів визначено першим основоположним принципом такої поведінки. При цьому у Коментарі до Бангалорських принципів² однією із гарантій незалежності визначено гарантію збереження посади: тобто чи займана посада (пожиттєва, до моменту досягнення пенсійного віку чи на фіксований термін) має гарантії відсутності навмисного чи самовільного втручання зі сторони виконавчого чи іншого компетентного органу.

У рішенні Європейського суду з прав людини у справі «П'єрсак проти Бельгії» (Piersack v. Belgium, від 01.10.1982, заява № 8692/79) зазначено, що для

² Коментарій к Бангалорским принципам поведения судей. URL: <https://rsu.gov.ua/uploads/news/kommentarij-k-bangalorskim-princ-f27fba1cc3.pdf>

посилення довіри, що є необхідністю в демократичному суспільстві, суди повинні не лише бути незалежними, але і виглядати незалежними (пункт 30).

Прийняття парламентом закону, відповідно до якого суддів Верховного Суду може бути звільнено з посади, суперечить гарантії незмінюваності / збереження посади та може розглядатись як втручання законодавчої гілки влади в незалежність судової влади.

Таким чином, звільнення суддів Верховного Суду, призначених на посаду до набрання чинності відповідним Законом, є грубим порушенням принципу незмінюваності як складової гарантії незалежності суддів.

7. Законопроект пропонується надати Верховному Суду повноваження звертатися до суб'єктів законодавчої ініціативи із проектами законів України щодо унормувань сталої судової практики.

Водночас законопроектом не визначено механізму реалізації такого повноваження. Зокрема, не зазначено, в якому порядку ухвалюється рішення про звернення Верховного Суду до суб'єктів законодавчої ініціативи, як формуються й ухвалюються проекти відповідних законів та в якому порядку можна вносити пропозиції щодо направлення проекту Закону до суб'єктів законодавчої ініціативи або пропозиції щодо змісту таких проектів законів, чи наділені суди першої та апеляційної інстанції правом надавати Верховному Суду свої пропозиції із зазначеного питання тощо.

8. Пункт 1 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту потребує конкретизації в частині визначення строку набрання законом чинності шляхом встановлення відповідного проміжку часу між оприлюдненням закону та набранням ним чинності.

У Доповіді Венеціанської комісії № 512/2009 «Про верховенство права» (the Rule of Law) та Дослідженні Європейської Комісії «За демократію через право» під назвою «Мірило правовладдя» («Rule of law checklist») складовими вимоги «передбачуваності» закону є проголошення закону ще до його імплементації.

Конституційний Суд України у Рішенні від 15 квітня 2020 р. № 2- р(П)/2020 відзначив, що у контексті принципу верховенства права важливим є встановлення при внесенні змін до законодавства розумного часового проміжку між офіційним оприлюдненням закону і набранням ним чинності.

9. Пункт 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту передбачає, що після припинення повноважень судді Верховного Суду за особою зберігається статус судді того суду, в якому вона обіймала посаду судді до призначення, а у разі реорганізації такого суду, особа призначається на вакантну посаду судді, обраного нею апеляційного суду поза конкурсом.

Однак ні із зазначеної норми, ні з частини третьої статті 53 законопроекту не можна однозначно встановити, чи вона стосується тих суддів, які здійснюють правосуддя у Верховному Суді, які були визначені за процедурою, передбаченою законопроектом, або суддів Верховного Суду, призначених на посаду відповідно до чинних положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів».

У разі, якщо наведене вище положення законопроекту стосується саме суддів Верховного Суду, призначених на посаду відповідно до чинних положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів», звертаємо увагу на таке.

Стаття 38 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у чинній редакції передбачає, що суддею Верховного Суду може бути не лише діючий суддя, який відповідає критеріям, визначеним Законом, а й особа, яка має науковий ступінь у сфері права та стаж наукової роботи у сфері права щонайменше десять років, або яка має досвід професійної діяльності адвоката, у тому числі щодо здійснення представництва в суді та/або захисту від кримінального обвинувачення щонайменше десять років (пункти 2, 3 частини другої).

Натомість законопроект врегульовує лише збереження за особою статусу судді у тому суді, де вона працювала до призначення на посаду судді Верховного Суду. При цьому законопроект не містить положень щодо того, чи можуть особи, зазначені у пунктах 2, 3 частини другої статті 38 Закону України «Про судоустрій та статус суддів», претендувати на посаду судді в іншому суді чи на інші посади.

10. Законопроект потребує доопрацювання в частині надання переліку положень інших нормативно-правових актів, до яких потребується внесення змін у зв'язку з прийняттям відповідного Закону.

***Дослідницька служба
Верховної Ради України***

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені у документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*